

i de fleste Tilfælde. For øvrigt har den højtærede Minister Ret, naar han pegede paa en bestemt Transportgenstand, som mindre end nogen anden taaler Omlastning, nemlig Tørv. Vil man transportere Tørv paa Jærnbane — en Jærnbanestrækning, som er undergivet Omlastning under Vejs — er der ingen anden Udvej end at gaa til, hvad man har brugt adskillige Steder i Udlandet, at indrette sine Vognkasser paa den lille Jærnbane saaledes, at de med samt deres Indhold kunne løstes op og sættes paa en større Vogn. Der er intet til Hinder for, at man kan indrette disse Kasser saaledes, at man godt kan løste Kasserne af den ene Vogn og stille dem saaledes sammen, at der kommer fuldt Væs paa den store Vogn alligevel. Den Udvej er der, og den er fremkommelig for alle saadanne Varer, der absolut ikke kunne taale almindelig Omlastning. Jeg tror derfor, at den ærede Forslagsstiller gør Klogt i at tage det Spørgsmaal under alvorlig Overvejelse, om det er fornuftigt — hvad jeg ikke tror, det er — at anvende ca. 100,000 Kr. pr. Mil paa at faa en normalsporet Bane i de Egne, som her er Tale om, mere end det, som er nødvendigt, hvis man vil gaa til et System, der ligner Stagensbanens. Om det er fornuftigt, beder jeg den ærede Forslagsstiller om at lade alvorlig overveje, for det er jo ikke alene det, at der ofres nogle flere Penge paa Anlægget, var det kun det, der var Tale om, saa kunde man maasse lettere forsone sig med de dyre Anlæg, men dette fører med lojist Konsekvens til, at ogsaa Driften bliver dyrere. Vi have nu som sagt Resultatet for den lille Stagensbanes Drift for ikke fuldt et Aar. Jeg tillod mig i sin Tid, da Statsbandedriften var til Behandling, at udtale, at jeg antog, at Driften af denne Bane vilde med en fornuftig Driftsordning kunne komme ned til ca. 6000 Kr. pr. Mil, og det glæder mig, at det er slaaget til. Driftsrepræsentøren har underrettet mig om, at Driftsudgifterne for et Aars Drift af Stagensbanen ikke vilde overstige 6,000 Kr., og naar vi sammenligne, hvad Stagensbanen byder i Retning af Fordele og Bekvemmeligheder for Trafikanterne, de forholdsvis billige Takster, fornuftig Køreplan o. s. v., saa er der egentlig kun dette ene at sige til Stagensbanens Drift, sammenlignet med andre, saa vel Stats- som private Baner, at Stagensbanen har kun to ordinære Tog i hver Retning, og den har ingen første Klasses Vogne (Tutein: Jo.) Den har ingen første Klasses Vogne. (Tutein: Jo, der er dog en.) Ja, det kan nu være det

samme. Skal den have første Klasses Vogne, saa kan den godt bære Udgiften til dem, men jeg tror ikke, det er nødvendigt. Som sagt, jeg tror, at dette er den eneste Forstel, der er. Jeg var deroppe i Efteraaret og saa mig godt om, hvordan det gik til med Driften der, men jeg ser ikke, at Stagensbanen byder væsentlig mindre Fordele for den paagældende Egn end en hvilken som helst anden af vore Jærnbaner undtagen dette ene som sagt, at der kun er to Tog i hver Retning og saa for øvrigt Godstog, hvis det behøves. Derfor tror jeg bestemt, man gør Klogt i at anlægge lignende Baner, just netop i de Egne, som her er Tale om, hvor det er givet, at Trafikken kun bliver forholdsvis ringe, og hvor det er sandsynligt, at en Bane som Stagensbanen med den største Letthed af Verden vil kunne til evige Tider beførge al den Trafik, der kan blive. Vi have nemlig ikke nogen Jærnbane paa noget Sted her i Landet, naar vi undtage et Par enkelte Jærnbanelinier her paa Sjælland, undtagen de med største Letthed kunne optage 2—3 Gange saa megen Trafik, som der er paa dem, og derfor kan jeg ikke noksom glæde mig over, at man endelig en Gang er kommen dertil, at der er andre end mig, der have den Anskuelse, at vi hidtil have anvendt alt for mange Penge paa Anlæg og Drift af vore Jærnbaner.

Judenrigsministeren (Sjagerslev): Jeg vil blot, i Tilslutning til den ærede sidste Taler (M. Andersen), nævne, at jeg ganske sikkert ogsaa er en Ven af den lettere Jærnbanebygning og ogsaa af det snævre Spor, hvor dette er betimeligt. Jeg udtalte mig ogsaa i sin Tid om Stagensbanen, og det viser sig jo, at den Beregning, der blev opstillet, da Forslaget derom blev behandlet her i Tinget, har slaaget til. Jeg vil dog herved gøre opmærksom paa og henstiller til det ærede Medlems Overvejelse, om ikke det Tal, han nævnte — jeg kender ogsaa disse Tal, men har dem ikke ved Haanden — betegner det Beløb, Stagensbanen har givet ud til lejet Medhjælp, til Dagleje, i Anledning af Omladning, altsaa postivt har betalt til Dagleje. Ved Siden deraf er det selvfølgelig, at Stagensbanen har benyttet sine egne Portører og sine egne faste Jolt, den har vist for Størstedelen benyttet dem ved Omladning. Men naar man vil have at vide, hvad det har virkelig kostet at omlade, maa man lægge til, hvad der er udgivet til faste Arbejdskræfter, til Jolt, der staa i Banens Tjeneste. Det kan godt være, at man alligevel vilde have Behov for de fleste af disse — det skal jeg ikke indlade mig